

Bylo by nám sice všem milejší, kdyby se s nimi naše republika mohla vůbec rozloučiti, ale kdož ví, jak brzy to bude možno?

Dr. Boh. Šudoma.

DENNÍK.

† **Jindřich Štěpán.** Dne 17. t. m. zemřel náhle na dovolené, kterou trávil ve Spáleném Poříčí u Blovic, druhý prezident nejvyššího soudu pan Jindřich Štěpán. Narodil se v roce 1860 v Pecce u Nové Paky jako syn českého učitele. Dokonav právnická studia v Praze věnoval se službě soudcovské, kterou nastoupil u zemského soudu v Praze. V roce 1897 byl jako soudní adjunkt přidělen nejvyššímu soudnímu a kasačnímu dvoru ve Vídni, u něhož postoupil až na místo dvorního rady. U soudu tohoto si dobyl velmi záhy vynikajícího postavení. Mezi jiným byl zejména přednostou jeho evidenční kanceláře, pečující o stálost a jednotnost judikatury tohoto nejvyššího soudu a měl dohled nad knihou judikátů a repertoriem nálezů. V této své funkci byl neúnavným referentem našeho časopisu, dodav nám v čas uvedené nálezy. Vedle toho zásoboval zejména v dřívějších dobách naši rubriku praktických případů vhodnými a vzorně upravenými příspěvky, uveřejňovanými pod různými šiframi. V politicky nám nepříznivé tehdejší době hájil vždy neohroženě práva českého jazyka a zájmy českých soudců. Po státním převratu stal se druhým prezidentem nejvyššího soudu v Praze, jehož zřízení, rozvoji a povznesení věnoval v neúporné práci a v krajním sebeobětování veškeré své síly a bohaté zkušenosti. Byl vzorem dokonalého čes. soudce, mužem vzácných osobních vlastností a řídké skromnosti. Svými neocenitelnými zásluhami se zapsal trvale do análů nejvyššího soudu. Budiž čest jeho památce.

† **František Liszt,** snad nejvýznamnější kriminalista německý novější doby, profesor práva trest. na berlín. unersitě zemřel dne 21. června 1919. Narodil se ve Vídni dne 2. března 1851, kde otec jeho byl vysokým státním úředníkem, později generálním prokurátorem. Ze Štyrského Hradce, kde se byl habilitoval jako docent práva trestního, povolán byl F. L., jako řádný profesor do Giessenu a později do Berlína. Literární slávu Lisztovu založila především jeho výtečná učebnice čili soustava německého práva trestního, dočkavší se 22. vydání. Dále byl (r. 1881) spolu s jinými učenci zakladatelem časopisu »Zeitschrift f. d. gesamte Strafrechtswis-

senschaft« a založil též spolu s nizozemskými právníky mezinárodní kriminalistické sdružení, jež došlo velikého rozšíření. Mimo to pěstoval zvěčnělý též právo mezinárodní a jeho učebnice práva mezinárodního, dočkavší se 11. vydání, převedena též na jazyk český Drem J. Elgartem. To jsou jen nejčelnější díla z Lisztových četných publikací. Zvěčnělý byl proslulým učitelem — a jeho přednášky těšily se vždy hromadné návštěvě. — Při té příležitosti musíme odmítnouti výtku, kterou činí prof. Goldschmidt v nekrologu Lisztově v Deutsche Jur. Zeitg. 1. července 1919 č. 13 a 14 německým národům, jako by národ německý vyhlašovaly za méněcenný mezi vzdělanými národy. Tomu ale spoň u nás tak není; naopak, vysoce vážíme sobě, co němečtí učenci vykonali zejména v oboru vědy právní; avšak nemůžeme zamlčeti, že německý národ popudil proti sobě celý ostatní svět svým bezmezným hrdopychem, který všechny ostatní národy, zejména Slovany prohlašoval za inferiorní, za národy sluhů (Bedientenvölker), pro Čechy a Poláky měl název »jezatých karyatid« (P. Hebbel: Die Czechen und Polaken erheben ihr struppiges Karyatidenhaupt) a který bohužel svedl i tak velikého badatele a vědce, jakým byl Theod. Mommsen — ku podobnému příkrému výroku, proti českému národu namířenému. Vždyť celá válka světová, která uvedla Evropu do neskonalých, dosud neukončených útrap i běd a způsobila bídu i záhubu milionů lidstva — zahájena hlavou veškerého Německa za jeho nadšeného potlesku výrokiem, svědčícím o neslýchané zpupnosti: »jetzt werden wir sie dreschen — ich werde den Frieden diktieren!« — Ale bezmezná pýcha, dosahující takměř zpupnosti padlých andělů — byla i tu jen předchůdcem hlubokého pádu!

Potřeba právníkého vzdělání obecnstva. V novinách často činí se zmínka o úctě občanů k zákonům a o vznešeném povolání soudce a právního zástupce, avšak v obecnstvu pronášeny bývají všeobecně náhledy a kritiky jak ohledně psaného práva, tak ohledně jeho střežení se strany orgánů k tomu určených skládajících se z činovníků právnícky odborně vzdělaných, které u právníka pro své povolání zaujatého a významu a důležitosti jeho si vědomého, vzbuzuje pocit nevděku, zklamání a křivdy. Vysvětlování a poučování v tom směru jest laik nepřístupný jednak následkem své předpojatosti, jednak následkem toho, že se mu nedostává základních vědomostí o právu a o právních institucích. Laik pocituje potřebu zákonů, vládních a administrativních nařízení, avšak svoje právní přesvědčení nedovede si